

Merja Mäkisalo-Ropponen sd ym.

Kirjallinen kysymys kehitysvammaisten oppisopimuskoulutuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on noin 50 000 kehitysvammaista henkilöä, joista työikäisiä on noin 25 000. Heistä vain noin 2—4 prosenttia on palkkatyössä. Kehitysvammaliiton arvion mukaan noin 3 000 kehitysvammaista ihmistä voisi työllistyä välittömästi palkkatyöhön, jos työnantajat saisivat oikeanlaista tietoa ja tukea.

Yhä useammalla kehitysvammaisella henkilöllä on myös nykyisin ammattikoulutus, ja he voivat tehdä monenlaisia työtehtäviä normaalissa palkkatyössä, jos saisivat oikeanlaista työvalmennusta ja alaan liittyvää ohjeistusta. Monet ovat koulutettuja ja halukkaita osallistumaan entistä enemmän työmarkkinoille. Kehitysvammaisia henkilöitä palkkatyöhön palkanneet ovat Kehitysvammaliiton selvityksen mukaan pääsääntöisesti olleet erittäin tyytyväisiä.

Kehitysvammaisten työllistymistä helpottaisi tuettu oppisopimuskoulutus, jossa opiskelijan rinnalla toimii työhönvalmentaja. Siinä yhdistyvät paitsi ammatillinen koulutus myös esimerkiksi työhönvalmennus tai muu tarvittava tukitoimi. Menetelmä on koettu hyväksi väyläksi työelämään, mutta sitä käytetään edelleen liian harvoin. Tilannetta hankaloittaa myös, että työhönvalmentajista on merkittävä pula ja saatavuudessa on isoja alueellisia eroja.

Suurin osa kehitysvammaisista on työkyvyttömyyseläkkeellä, ja merkittävä osa haluaisi työskennellä joko kokoaikaisesti tai osa-aikaisesti. Työkyvyttömyyseläkkeellä oleva saa ansaita korkeintaan 834 euroa kuukaudessa. Jos palkka on tätä suurempi, eläkettä ei makseta. Jotta työnteko olisi kannattavaa kehitysvammaiselle henkilölle, hänen tulee ansaita alle 834 euroa tai yli 1 700 euroa kuukaudessa.

Ongelmana tällä hetkellä on se, että laki ammatillisesta koulutuksesta edellyttää oppisopimuskoulutuksessa vähintään 25 työtunnin viikkoa. Kehitysvammainen henkilö voi kuitenkin edellä mainitun ansaintarajan puitteissa tehdä maksimissaan 18 tunnin työviikkoa. Nyt rajasta muodostuu este tuetun oppisopimuskoulutuksen tehokkaalle hyödyntämiselle ja kehitysvammaisen henkilön työllistymiselle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 111/2020 vp

Miten hallitus aikoo vahvistaa kehitysvammaisten oppisopimuskoulutukseen osallistumismahdollisuuksia ja

miten hallitus aikoo toimia, jotta työhönvalmentajien määrää voidaan lisätä sekä muuttaa lakia niin, että oppisopimusopiskelu on tulevaisuudessa mahdollista 18 tunnin työviikkona?

Helsingissä 27.2.2020

Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Petri Honkonen kesk
Veronika Honkasalo vas
Veronica Rehn-Kivi r
Sari Tanus kd
Anna-Kaisa Ikonen kok
Mari Rantanen ps
Noora Koponen vihr